

THE BATTLE WITHIN US

Selichot 2024

THE ORIGINS OF THE BATTLE

Text 1: Aruch ha-Shulchan, Orach Chayyim 1:1-2

...המלאכים עובדים את בוראם
ואין להם יצה"ר והבהמות יש
להם יצה"ר ואין להם דעת
וממילא דלהמלאכים אינו מגיע
שכר בעד עבודתם אחרי שאין
להם יצה"ר ולבהמות לא שייך
עונש אחרי שאין להם דעת. ולזה
ברא הקב"ה ... את האדם ובראו
משני הקצוות נתן בו את הנשמה
שמאירה לאדם לדעת את הבורא
יתברך כמלאך ... ויצר אותו בגוף
שהוא חומר עב כבהמה לאכול
ולשתות ולישן ולזה יתעוררו
מלחמות גדולות בהאדם כל ימי
חיוו שהנפש הבהמי מסיתו
לתאוות עוה"ז כבהמה והנשמה
הטהורה נלחמת כנגדו ומראה לו
שלא לכך נברא אלא לעבוד את
הבורא כמלאך.

Angels serve their Creator and have no yetzer ha-ra, while animals have a yetzer ha-ra but no understanding. So angels do not deserve any reward for their service, because they have no inclination to do otherwise, and animals do not deserve any punishment because they are without understanding.

Thus the Holy One created humanity as a happy medium: God gave humans souls, with which they can come to knowledge of their blessed Creator, like angels; and God gave humans thick, ungainly bodies like animals, with which we need to eat and drink and sleep.

Thus a great battle eternally rages within each human, all the days of their life. Their animalistic side lusts after physical pleasures, like a beast, while their pure soul fights against such instincts and opens our eyes to the fact that we were not created to act thus, but should instead serve our Creator, like angels.

Text 2: Aharon Barak Pⁱ

תום-הלב אינו מניח „מידת חסידות”.
תום-הלב אינו דורש כי האחד לא
יתחשב באינטרס העצמי שלו ... עקרון
תום-הלב קובע רמת התנהגות של
אנשים הדואגים, כל אחד לאינטרס
שלו עצמו. עקרון תום-הלב קובע כי
השמירה על האינטרס העצמי צריכה
להיות הוגנת ותוך התחשבות בציפיות
מוצדקות ובהסתמכות ראויה של הצד
האחר. אדם לאדם – לא זאב, ולא
מלאך; אדם לאדם – אדם.

The principle that one should act in good faith does not assume great benevolence, nor does it require that anyone forego their own self-interest. Rather, the principle of good faith places limits on individuals' pursuit of their self-interest. It determines that we may only protect our self-interest in a way that is fair and which pays due regard to the justified expectations of our fellows. When interacting with each other, we are not allowed to be wolves – but nor are we required to be angels. Person-to-person, we must act like a person.

THE YETZER HA-TOV

Text 3: Avot d'Rabbi Natan A 16

לאחר י"ג שנה נולד יצר טוב. כיון שמחלל
שבתות אומר לו ריקה הרי הוא אומר
מחלליה מות יומת (שמות ל"א י"ד). הורג
נפשות א"ל ריקה הרי הוא אומר שופך
דם האדם באדם דמו ישפך (בראשית ט'
ו'). הולך לדבר עבירה אומר לו ריקה הרי
הוא אומר מות יומת הנואף והנואפת
(ויקרא כ' י').

When a person turns 13, their yetzer ha-tov is born. Henceforth, when they are about to profane Shabbat, it says to them: “*Airhead! The Torah forbids this!*” When they are about to kill someone, their yetzer ha-ra says to them: “*Airhead! The Torah forbids this!*” When they are about to commit adultery, their yetzer ha-ra says to them: “*Airhead! The Torah forbids this!*”

ⁱ Roker v Salomon CA 6339/97, 55(1) PD 199 at [7], internal citations omitted.

Text 4: b.Sukkah 52b

תנא דבי רבי ישמעאל: אם פגע בך
מנוול זה – משכהו לבית המדרש.

THE YETZER HA-RA

Text 5: Genesis Rabbah 9:7

רבי נחמן בר שמואל בר נחמן בשם
רב שמואל בר נחמן אמר ... והנה
טוב מאד זה יצר רע, וכי יצר הרע
טוב מאד, אתמהא, אלא שאלולי יצר
הרע לא בנה אדם בית ולא נשא
אשה, ולא הוליד ולא נשא ונתן.

Rabbi Yishma'el taught: if you encounter this scurrilous
yetzer ha-ra, drag it to the study-hall.

Rabbi Nachman bar-Shmu'el bar-Nachman said, in the name
of his father: when the Torah says, *And behold, it was very
good (Genesis 1:31)*, it is referring to the yetzer ha-ra.
Strange! But, in fact, were it not for the yetzer ha-ra, nobody
would build a house, or marry, or procreate, or set up
businesses.

Text 6: b.Yoma 69b

אמר רב ואיתימא רבי יוחנן: בייא,
בייא! היינו האי דאחרביה
למקדשא, וקליה להיכליה,
וקטלינהו לכולהו צדיקי, ואגלינהו
לישראל מארעהון, ועדיין מרקד
בין ... אותיבו בתעניתא תלתא
יומין ותלתא לילואתא, מסרוהו
ניהליהו. נפק אתא כי גוריא
דנורא מבית קדשי הקדשים. אמר
להו נביא לישראל: היינו יצרא
דעבודה זרה ... חזו דאי קטליתו
ליה לההוא – בליא עלמא.
חבשוהו תלתא יומי, ובעו ביעתא
בת יומא בכל ארץ ישראל ולא
אשתבח.

Rav (or some say Rabbi Shmu'el) said: "*Woe, woe! The yetzer ha-ra that destroyed the Temple, that burned its sanctuary, that killed our righteous ones and caused us to be exiled from our land, it still dances among us!*"

So the people sat and fasted for three days and three nights, and God delivered the yetzer ha-ra into their hands: a fiery lion-cub emerged from the holy-of-holies, and the prophet declared: "*This is the yetzer ha-ra, the inclination that causes idol-worship. But know this – if you kill it, the world will be destroyed.*"

The people imprisoned it for three days. But when they went to look for a fresh egg, not one could be found in the entire land of Israel.

Text 7: Ba'al Shem Tov, B'reishit 142ⁱⁱ

מלך אחד...שלח אחד מעבדיו
שינסה המדינות, כאילו הוא
עבד מורד באדונו, וקצת
המדינות עשו עמו מלחמה
ושלטו עליו, וקצת מדינות
השלימו עמו, ובמדינה אחת היו
חכמים והרגישו שזהו רצון
המלך עושה ... והנמשל מובן,
שיש בני אדם שעושין מלחמה
עם היצר הרע שעושה עצמו
כאילו הוא עבד מורד באדונו ...
ויש בני אדם שהרגישו שהוא
עושה רצון הבורא.

There was a certain king in a far-off land who sent a servant to test the loyalty of the various provinces. This servant posed as one who is rebelling against his master.

Some provinces went to war with him and suppressed his 'rebellion'. Some provinces supported him. One province, populated by especially wise people, realised that the 'rebel' was in fact doing the will of the king.

The parable is clear: some people battle single-mindedly against the yetzer ha-ra, for it presents itself as if it is rebelling against God, but others realise that it is in fact doing the will of God.

ⁱⁱ See also 141 and 143.

WHO STARTED IT?

Text 8: Dr Susanna Towersⁱⁱⁱ

The battle to overcome yetzer ha-ra is gendered masculine, requiring the masculinised trait of self-restraint and the protection afforded by the male-only domain of Torah study. In contrast, women are deemed to lack the self-control required to overcome the yetzer ha-ra, which may seize or 'clothe' them. As the physical embodiment of sexual temptation, women pose a challenge to the male struggle to subdue the yetzer ha-ra. In these respects, there is a strong identification of yetzer ha-ra with femininity. The barring of women from Torah study creates a cycle of female impotence in relation to the yetzer ha-ra. The gendering of male and female relations to yetzer ha-ra thus has implications for gender hierarchy.

ⁱⁱⁱ Susanna Towers, "The rabbis, gender, and the yetzer ha-ra: the origins and development of the evil inclination", *Women in Judaism* (2018), <<https://perma.cc/Z9QK-G92E>>: 13.

Notes...